

Zápisnica č. 286

zo zasadnutia P-SCHEM S dňa 26. novembra 2024

Prítomní členovia P-SCHEM S:

L. Švorc, M. Halinkovičová, V. Milata, I. Šalitraš, D. Gyepesová, P. Šimon, R. Fišera, Z. Cibulková, R. Góra

Originál prezenčnej listiny je k dispozícii na sekretariáte SCHEM S.

Nepřítomní členovia P-SCHEM S:

M. Jerigová, E. Viglašová, J. Moncol', M. Procházka, R. Oriňaková

Prizvaný člen SCHEM S:

M. Drábik – ospravedlnil sa

Forma zasadnutia: prezenčná

Začiatok zasadnutia: 9:30

Ukončenie zasadnutia: 11:40

Program zasadnutia:

1. Otvorenie zasadnutia, prezencia
2. Stav hospodárenia SCHEM S
3. Kandidátska listina - voľby členov do P-SCHEM S a RK-SCHEM S na obdobie 2025-2028
4. Chemické horizonty
5. Databáza, web, Newsletter, FB, LinkedIn
6. ChemZi – Chemické zvesti
7. Informácie zo SNK IUPAC, EuChemS, Chemistry Europe
8. Informácie zo ZSVTS
9. Ceny SCHEM S pre študentov
10. Rozličné

K jednotlivým bodom:

1. Otvorenie zasadnutia, prezencia

Zasadnutie P-SChemS otvoril a viedol predseda SChemS Ľ. Švorc. **Prezentovalo sa 9 členov P-SChemS.** Niektorí členovia sa vopred ospravedlnili z neúčasti na zasadnutí.

2. Stav hospodárenia SChemS

M. Halinkovičová uviedla prehľad o stave hospodárenia SChemS za september a október 2024:

Účet 2012 (2% a členské):

Debety: mzdy a mail SChemS 989,54 €

Kredity: 358 € členské príspevky (od 23. 9. 2024)

Účet 9053 (konferencie):

Debety: 2780,57 € (SC Oriňaková, ChemZi, účt. program Pohoda...)

Kredity: 31,00 € - 2% z KP Almáši

451,00 € - 2% z KP NFA

300,92 € - 2% z KP ISBAB

Účet 5556 (zjazd):

Debety: 1776,00 € (ChemZi tlač)

V súvislosti s nebytovými priestormi (sekretariát SChemS) bola podpísaná **nájomná zmluva medzi SChemS a STU v Bratislave. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú od 28. 11. 2024 (deň nadobudnutia jej účinnosti) do 31. 12. 2028. Výška nájomného je 1289,95 €/rok.** Zmluva je k nahliadnutiu na [stránke CRZ](#).

3. Kandidátska listina - voľby členov do P-SChemS a RK-SChemS na obdobie 2025-2028

Ľ. Švorc informoval voľbách členov P-SChemS a RK-SChemS na nové funkčné obdobie 2025-2028. Koncom októbra bol zverejnený zoznam jednotlivých kandidátov aj s ich profilmi, vrátane agendy, ktorej by sa v prípade zvolenia chceli venovať. **Kandidátky a kandidáti do P-SChemS (spolu 14) a RK-SChemS (spolu 3) sú uvedení v abecednom poradí a spolu s bližšími informáciami o voľbách ich nájdete [na našej webovej stránke](#).**

Kandidátky a kandidáti do P-SChemS:

- RNDr. Matej Baláž, DrSc.
- doc. Ing. Zuzana Cibulková, PhD.
- Ing. Tibor Dubaj, PhD.
- doc. RNDr. Róbert Góra, PhD.
- RNDr. Dominik Juračka
- Mgr. Mária Kováčová, PhD.
- Mgr. Stanislav Kozmon, PhD.
- Ing. Pavol Lopatka, PhD.
- prof. RNDr. Renáta Oriňaková, DrSc.
- RNDr. Michal Procházka, PhD.
- Mgr. Táňa Sebechlebská, PhD.
- doc. Ing. Ivan Šalitraš, DrSc.
- prof. Ing. Peter Šimon, DrSc.
- doc. RNDr. Eva Viglašová, PhD.

Kandidátky do RK-SChemS:

- RNDr. Slávka Hamuláková, PhD.
- RNDr. Lenka Lorencová, PhD.
- prof. RNDr. Zuzana Vargová, Ph.D.

Voľby prebiehajú výlučne elektronickou formou v termíne od 1. 11. 2024 do 30. 11. 2024. Hlasovanie je rozdelené na dve časti - do P-SCHEM S je možné zvoliť 1 až 8 kandidátov/kandidátky, do RK-SCHEM S 1 až 3 kandidátky. Hlasovať sa môže len raz a svoje rozhodnutie v hlasovaní nie je možné zmeniť. Výsledky volieb, vrátane zápisnice o priebehu a výsledku volieb, budú zverejnené v decembri 2024.

4. Chemické horizonty

I. Šalitroš informoval o najbližšom programe prednášok v rámci Chemických horizontov. Prednáška **doc. Ing. Ivana Nemca, PhD. z Katedry anorganické chemie (Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci)** s názvom „*Semi-koordinácia v jedno-molekulových magnetoch*“ sa uskutoční **11. 12. 2024 o 14:00** prostredníctvom MS Teams. Bližšie informácie nájdete [na našom webe](#).

5. Databáza, web, Newsletter, FB, LinkedIn

Databáza SCHEM S eviduje 913 členov spoločnosti (z toho je 37 čestných členov). Bol zverejnený a členom SCHEM S odoslaný septembrový a októbrový Newsletter, k dispozícii sú na schems.sk/newsletter/. V súčasnosti SCHEM S eviduje **1100 sledovateľov FB našej spoločnosti** (nárast o 12 sledovateľov v porovnaní so septembrom 2024). Zoznam konferencií pre širokú chemickú verejnosť sa priebežne eviduje v kalendári na [webe SCHEM S](#) a členovia SCHEM S sa o konferenciách dozvedia aj v Newsletteroch. Príspevky sú priebežne zverejňované aj na sociálnej sieti [LinkedIn](#).

6. ChemZi – Chemické zvesti

Prebiehajú prípravy materiálov na ďalšie číslo časopisu **ChemZi – Chemické zvesti (20/2 2024)**, v ktorom sa členovia SCHEM S a fanúšikovia chémie dozvedia o novinkách a zaujímavostiach z oblasti chémie, ktoré priniesol druhý polrok 2024. Príspevky môžu členovia SCHEM S poslať šéfredaktorke M. Jerigovej. Redakčná rada časopisu bude zasadať 10. 12. 2024.

V súvislosti so zmenou názvu ChemZi na ChemZi – Chemické zvesti bola odoslaná **žiadosť pre Ministerstvo kultúry SR o zmene zápisu v zozname**, aj so správnym poplatkom 8 €. Ministerstvo potvrdilo správnosť vyplneného tlačiva a dokladu o úhrade. Zoznam periodickej tlače (EV 2005/08) je uvedený na [stránke Ministerstva kultúry SR](#).

7. Informácie zo SNK IUPAC, EuChemS, Chemistry Europe

L. Švorc v mene R. Oriňakovej a M. Drábika uviedol novinku z dielne Medzinárodnej únie čistej a aplikovanej chémie (IUPAC), ktorá sa týka **definície materiálovej chémie**. Doposiaľ chýbala jednotne akceptovaná definícia tejto vedeckej disciplíny. Odporúčanie IUPAC, ktoré bolo schválené a publikované v októbri 2024 vyplní uvedenú medzeru. Ambíciou autorov textu odporúčania (**M. Drábik, R.T. Macaluso, L. Krivosudský, L. Armelao**) vr. formulácie definície, spolu s viacúrovňovým procesom recenzovania, bolo etablovať definíciu tak, aby jej obsah poskytoval spoločný jazyk pre výuku, výskum a aplikácie v oblasti materiálovej chémie. Definíciu v angličtine nájdete na stránke časopisu [Pure and Applied Chemistry](#), preklad do slovenčiny je uvedený tu: „*Materiálová chémia je vedecká disciplína orientovaná na návrh, syntézu a charakterizáciu materiálov, so špeciálnym záujmom na prípravu (materiálov) a na*

pochopenie ich úžitkových alebo výhľadovo úžitkových vlastností, ktoré vykazujú materiály navrhnuté a syntetizované pre špecifické aplikácie“.

Všetky obsahové aj formálne podmienky na vydanie brožúry "Stručný prehľad závažných názvosloví v chémii" sú splnené. V. Milata uviedol, že brožúra je aktuálne v tlači a vyjde v najbližších dňoch.

IUPAC zverejnil zoznam **10 najlepších technológií v chémii v roku 2024** ([IUPAC Top Ten Emerging Technologies 2024](#)). Cieľom tejto iniciatívy je ukázať transformačnú hodnotu chémie a informovať širokú verejnosť o potenciáli chemických vied podporovať blaho spoločnosti a udržateľnosť našej planéty. Medzinárodná porota vedcov s pestrou a širokou škálou odborných znalostí preskúmala a diskutovala o rôznych nomináciách nových technológií, ktoré predložili výskumníci z celého sveta. Zároveň vybrala najlepšiu desiatku, ktorá má potenciál otvoriť nové príležitosti v oblasti chémie, udržateľnosti a ďalších oblastí.

Finalisti za rok 2024 sú (v abecednom poradí):

- Aktívna adsorpcia
- Aptaméry
- Bioinšpirovaná nanofluidná iontronika
- Elektrochemický cyklus dusíka
- Frustrované Lewisove páry
- Hydratácia a mazanie
- Inhibítory KRAS
- MXény
- Potenciály neurónovej siete
- Triboelektrické nanogenerátory

Dňa 22. 11. 2024 (v čase od 9:00 do 10:00) sa uskutočnil [webinár](#) v rámci série prednášok „*From Lab to Market*“ s názvom „*How Organic Chemistry Sparks Entrepreneurship*“. Na tomto webinári vystúpili dvaja skúsení materiáloví vedci **Dr. Vladimír Gubala** a **Dr. Lene Hviid**, ktorí prezentovali svoju vlastnú cestu pri budovaní úspešnej technologickej spoločnosti. V rámci voľnej konverzácie poukázali na počiatkové chyby pri rozhodovaní, vrátane pochopenia technológie, potrieb zákazníkov a znalostí trhu.

V rámci SNK IUPAC boli pripravené **nominácie a re-nominácie našich členov do volieb IUPAC na obdobie 2026-2027** (uzávierka podania je do 30. 11. 2024). Návrhy boli schválené *per rollam* hlasovaním a sú uvedené nižšie:

prof. RNDr. R. Oriňaková, DrSc. – renominácia do Divízie fyzikálnej a biofyzikálnej chémie

prof. Ing. Ľ. Švorc, DrSc. – renominácia do Divízie chémie a ľudského zdravia

Ing. I. Lacík, DrSc. – nominácia do Vedeckej rady IUPAC

RNDr. M. Baláž, DrSc. – nominácia do Divízie anorganickej chémie

doc. Ing. J. Švorec, PhD. – nominácia do Komisie pre vzdelávanie v chémii

Nominácie netreba zvažovať:

Ing. I. Lacík, DrSc. – predseda Divízie polymérov

prof. Ing. J. Labuda, DrSc. – emeritný člen divízie

Informácie od R. Oriňakovej zo zasadnutia Valného zhromaždenia EuChemS (24.-25. 10. 2024) vo Wiley-VCH Verlag GmbH v Berlíne:

- **Investície EuChemS do Chemistry Europe:** V apríli EuChemS podpísala zmluvu o zámere, ktorá zabezpečuje akvizíciu akcií CEJ v rozsahu 3-4% z GDCh v cene 95 000 € za titul. Po dôkladnej analýze dospela pracovná skupina Finančné záležitosti (TG Financial matters – TGF) k záveru, že by to mohla byť veľmi zaujímavá investičná príležitosť a navyše by tiež umožnila EuChemS vstúpiť do vydavateľskej činnosti. Vzhľadom na navrhovanú politiku finančných rezerv sa však investícia obmedzí len na nákup 3 % akcií. Okrem toho podrobnosti o akomkoľvek záväzku zo strany EuChemS (opätovný predaj, spätné odkúpenie) musia byť dohodnuté s predajcom akcií GDCh, ako aj s Chemistry Europe (účasť v konzorcium vlastníkov, politiky rozdelenia zisku). Na GA prebiehala búrlivá diskusia o zvažovanej investícii EuChemS do Chemistry Europe, ktorej záverom bolo, že je potrebné podrobnejšie analyzovať túto možnosť a vyhľadať aj iné možnosti zhodnotenia financií EuChemS.
- **Členské a rozpočet:** K 31. 3. 2024 poskytli takmer všetky členské spoločnosti EuChemS informácie o počte členov k 31. 12. 2023, ktoré sú základom pre výpočet členského na rok 2025. Výpočet členského na rok 2025 naznačuje mierne zvýšenie očakávaných výnosov z členského, na celkových 310 074 €. Očakávané príjmy od podporných členov zostávajú konštantné na úrovni 11 600 €, čo dáva celkové príjmy z predplatného vo výške 320 0674 €.
  - Rozpočet na rok 2025 počíta s celkovým príjmom 393 895 €
  - Celkové výdavky sa predpokladajú vo výške 371 174 €
  - **Členský príspevok SChemS bude v roku 2025 vo výške 1667 €** (v 2024 bol 1679 €)
- **Finančná rezerva:** Výkonná rada schválila odporúčanie TGF, aby si EuChemS ponechala finančnú rezervu minimálne 250 000 € na reakciu na náhly výpadok príjmu a/alebo neočakávaný nárast výdavkov. V strednodobom horizonte by sa mala finančná rezerva zvýšiť na ročný obrat organizácie, t. j. miera likvidity by mala byť 100 %.
- **Voľby do Výkonnej rady EuChemS:** Bolo prijatých päť oprávnených nominácií na obsadenie troch voľných miest pre zvolených členov Výkonnej rady EuChemS:
  - Sezgin Bakirdere, nominovaný Tureckou chemickou spoločnosťou,
  - Jeroen Cornelissen, nominovaný KNCV,
  - Tom Kinzel, nominovaný GDCh,
  - Izabela Nowak, nominovaná Maďarskou chemickou spoločnosťou/Polskou chemickou spoločnosťou,
  - Renáta Oriňaková, nominovaná SChemS.Valné zhromaždenie zvolilo v prvom kole troch kandidátov: **Tom Kinzel (66,67%), Jeroen Cornelissen (85,06%) a Renáta Oriňaková (56,32%).**
- **Nový vymenovaný člen Executive Board:** Výkonná rada vymenovala Francesca Periho za zástupcu *EuChemS Professional Networks* vo výkonnej rade. Jeho funkčné obdobie ako vymenovaného člena Výkonnej rady začína 1. 1. 2025 a skončí sa 31. 12. 2027, pokiaľ jeho funkčné obdobie vo funkcii predsedu Divízie Chémia v biologických vedách končí skôr.
- **Nové členské prihlášky:** Valné zhromaždenie schválilo žiadosť Chemickej spoločnosti Moldavskej republiky a Spoločnosti fyzikálnych chemikov Srbska o členstvo v Európskej chemickej spoločnosti, ktoré sa stanú členmi EuChemS od 1. 1. 2025.
- **Vylúčenie členskej spoločnosti:** Valné zhromaždenie schválilo na základe Ústavy EuChemS a stanov vylúčenie Mendelejevovej ruskej chemickej spoločnosti (MRCs), ktorá nemá uhradené členský príspevok od roku 2020.

- **Nová divízia:** Valné zhromaždenie schválilo žiadosť Pracovnej skupiny EuChemS pre históriu chémie stať sa divíziou.
- **Zmena názvu:** Valné zhromaždenie schválilo žiadosť Divízie chémie v biologických vedách (Division of Chemistry in Life Sciences) EuChemS na zmenu názvu na: Divízia chemickej biológie a chémie v biologických vedách (Division of Chemical Biology and Chemistry in Life Sciences), skratka: ChemBioLife.
- **Termíny ďalších zasadnutí:**
Executive Board meeting: 19.-20. 2. 2025, Brusel alebo Antverpy
Executive Board meeting: jún 2025 – online
EuChemS annual meeting: október 2025

Stále je otvorená výzva zaslať **nominácie na EuChemS Awards do 9. 12. 2024** (do 18:00). P-SChemS sa uznieslo, že bude odovzdaná nominácia na [EuChemS Historical Landmarks Award](#) pre **Banskú akadémiu v Banskej Štiavnici**. Návrhy sa majú týkať miest v Európe, kde došlo k udalostiam v oblasti chémie, ktoré boli dôležité pre európsku alebo miestnu (regionálnu) chemickú komunitu a/alebo inšpirovali pocit európskej alebo miestnej (regionálnej) spolupatričnosti. Návrh nominácie pripravili L. Švorc a V. Milata v spolupráci s pani primátorkou Banskej Štiavnice Mgr. Nadeždou Babiakovou.

EuChemS magazín [na svojej stránke](#) na mesačnej báze zverejňuje novinky.

V dňoch 7. až 8. 10. 2024 sa v Aténach uskutočnilo stretnutie vydavateľstva Chemistry Europe, ktorého cieľom bolo hodnotiť, publikovať a šíriť vedecké výsledky chemikov prostredníctvom vysokokvalitných časopisov. Zástupcovia z 15 krajín Európskej únie diskutovali o prínose Chemistry Europe k publikovaniu a šíreniu excelentného výskumu v prestížnych európskych vedeckých časopisoch, o dôležitosti publikovania v „open access“ časopisoch, o vývoji a vplyve impakt faktora časopisov Chemistry Europe, ako aj o stratégii vydavateľstva na nadchádzajúce obdobie. SChemS na tomto významnom stretnutí zastupoval laureát ocenenia „Chemistry Europe Fellowship“ za 2022/2023 I. Šalitroš.

R. Fišera informoval o cestovnom grante, ktorý každoročne ponúka Chemistry Europe a určený je pre mladých vedcov (najviac 5-7 rokov po obhajobe PhD.). Chemistry Europe prispeje sumou 2000 € na 77. Zjazd chemikov vo Vysokých Tatrách.

8. Informácie zo ZSVTS

ZSVTS v spolupráci so SAV organizoval **Konferenciu o vede a technike na Slovensku 2024 (KVTS 2024)**, ktorá sa uskutočnila **7. 11. 2024 v Aule SAV**, Dúbravská cesta 9, Bratislava. Ústredná téma KVTS 2024 má názov *Globálne problémy životného prostredia*. Cieľom podujatia bolo priblížiť verejnosti aktuálne otázky v oblasti životného prostredia, jeho ochrany a perspektív ďalšieho rozvoja v oblasti environmentu.

V dňoch **11.-17. 11. 2024** sa uskutočnil **Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2024**. V rámci neho realizovalo množstvo odborných podujatí a ZSVTS propagovalo svoje akcie i akcie svojich členských organizácií.

120. zasadnutie Rady ZSVTS sa uskutoční 6. 12. 2024 (piatok) o 9:00 v Dome ZSVTS Bratislava. Rokovania sa zúčastní L. Švorc.

9. Ceny SChemS pre študentov

Dňa 20.11.2024 sa na FCHPT STU v Bratislave konala **26. celoslovenská študentská vedecká konferencia (ŠVK) pod názvom "Chémia a technológia pre život"**. V rámci 17 sekcií bolo zaregistrovaných 180 príspevkov študentov bakalárskeho, inžinierskeho a doktorandského štúdia zo 6 univerzít na Slovensku a z 8 univerzít v Českej republike. V samostatnej posterovej sekcii mali možnosť prezentovať svoje výsledky študenti z 20 stredných škôl. Aj vďaka podpore SChemS ako jedného z partnerov ŠVK sa študenti mohli tešiť na zaujímavé ocenenia. Slávnostného odovzdávania cien sa zúčastnil predseda SChemS L. Švorc. **Cenu SChemS za výnimočný príspevok v oblasti chémie** získala **Bc. Lucia Boldišová** (FCHPT STU) s príspevkom „*Štúdium termodynamiky vzniku orto-chinónovej štruktúry vybraných flavonoidov*“. Druhým oceneným v rámci **ceny SChemS za výnimočný príspevok v oblasti aplikovanej chémie** sa stal **Bc. Michal Jurík** (FCHPT STU) s prácou „*Syntéza biorelevantných esterov kyseliny β -rezorcilovej*“. Víťazi si okrem diplomov SChemS odniesli aj poukážky v hodnote 50 € na nákup v internetovom obchode Alza. Súčasťou konferenčných materiálov bol aj časopis ChemZi – Chemické zvesti.

10. Rozličné

- a. V súvislosti s **EuroFoodChem XXIII** (11.-13. 6. 2025, Bratislava) došlo 8. 11. 2024 k online stretnutiu vedeckého výboru tejto konferencie, ktorej partnerom je SChemS. Stretnutia sa zúčastnil predseda L. Švorc, ktorý je taktiež členom vedeckého výboru. Diskutovalo sa o agende, programe, témach a dôležitých termínoch konferencie. M. Procházka pripravil a spravuje [webovú stránku konferencie](#).
- b. Dňa 28. 11. 2024 o 18.00 sa v Binariu na Starých Gruntoch v Bratislave uskutoční premietanie **dokumentu Roba Kirchhoffa s názvom NÁVŠTEVA NA POVRCHU**. Film uvedie prínosy nositeľa Nobelovej ceny, **prof. Gerharda Ertla**, v oblasti povrchovej chémie, jeho návštevu na Slovensku a jeho vplyv na mladých chemikov. Taktiež ukáže jeho bývalého študenta **prof. Dušana Veliča** ako skvelého pedagóga a vedca. Po premietaní tohto dokumentu prebehne diskusia s Monikou Jerigovou, Annamáriou Velič, Vladimírom Matúšekom a Martinom Mojžišom.
- c. [77. Zjazd chemikov vo Vysokých Tatrách](#) sa uskutoční v termíne **1.-5. 9. 2025**.
- d. M. Halinkovičová apelovala na **potrebu zavedenia nových dokumentov**: (i) smernice k služobným cestám a (ii) smernice k udeleniu odmien. Dokumenty sa budú pripravovať v najbližších mesiacoch.
- e. P. Šimon informoval členov P-SChemS o učebnom texte s názvom „**Úvod do termickej analýzy a kalorimetrie**“ (autori: T. Dubaj, Z. Cibulková, P. Šimon), ktorý vyšiel pod hlavičkou FCHPT STU a v skripte je uvedené logo SChemS. O vyjdení knihy bude informovať aj samostatným článkom v nasledujúcom čísle ChemZi – Chemické zvesti.
- f. L. Švorc a M. Halinkovičová navštívia notársky úrad JUDr. Jany Hornákovej z dôvodu každoročnej **registrácie do zoznamu prijímateľov 2% podielu zaplatenej dane** na osobitné účely. Termín stretnutia bol stanovený na 10. 12. 2024 o 9:15.

- g. **P-SChemS schválilo nových členov SChemS (bez uvedenia titulov a členských čísel):**
Lehocká Alexandra
Jasňáková Nikola
Mojžišová Ivana
- h. Posledné stretnutie členov P-SChemS zvolených na obdobie 2021-2024 sa uskutoční v rámci predvianočného posedenia pri spoločnej večeri. Termín bol stanovený na **6. 12. 2024 (piatok) o 16:30 v reštaurácii Slovak Pub.**

V Bratislave dňa 6. 12. 2024

prof. Ing. Ľubomír Švorc, DrSc.
predseda SChemS